

Franckesche Stiftungen zu Halle

Biblij Czeska. W sta||rem miestie Prazskem || Wytisstiena

Severin, Paul

Praha, 1537

Przedmulwa

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822)

Przedmowa.

staru: Toť gest gístie prawe přátelství / a
Křystowým swazkem spogene / kterehož to
ne vlastnů výtět / nepřítomnost těl toliko /
ne lřtívě a lahodné pochlebenství / ale bázeň
Boží / a Božských pŕsem pilností spoyugi.

Cžítáme wstarych Kronykách / že ně-
kteří procházeli kráginy / mezy neznámé sli-
lidi / přes moře se přeplawowali / aby ty kte-
reež z psaní poznali / přítomně také widěli :
Tak Pitagoras přišel k Nemfityckým
mudrcům. Tak Plato do Egipta / a k Ae-
chyrowi Taretynskému / a tu kráginu Wla-
stiu / kteráž někdy weliká země Řecká slau-
la / s welikau prací zchodil gest / aby gsa w
Atenach mŕstem a znamenitým / kterehož to
včením Achademitské školy wzněly / byl
hostem y také včedlníkem / zwolil sobe aby se
cyzým s studem včyl / nežliby vlastnů swee
nestydatě wwoodil: Potom když pŕsma jako
powšsem swete vřtřagŕce s stihal / giat gsa
od Lotriw mořských a prodán / pře vřtř-
němu Tyrānu poddán byl / weden gsa yatý /
wěznem gsa a služebníkem / wossak že byl mu-
dřec / znamenitějšij gť byl / nežli ten kdož gey
laupil.

K Tytowi Liwiowi pochoťné / a ob-
zwoláštnij wyluwnosti muzy / z posledních
končyn Hyspanských a Gallicyanškých čj-
táme / že gsa přigeli některij vrozenij / a kte-
rýchž to Řjím přitáhnutí nemohl / aby gey
opatřyli / gedineho člowěka powěst přiwed-
la: Nšel gest wět ten neslychaně wšsem wě-
tuom a přeslawně diwadlo / že do tak zname-
niteho města wgewosse / gineho kromě města
hledali.

A Apollon byl pak ten welikého vmění /
yako obecný lid mluwŕ / a nebo mudřec / yako
Pitagorštij wypisugŕ / wossel do Perské ze-
mě / zchodil horu Kaukaz / národy Albanšké
Scytšské / Masagetšské / pře Bohatá králow-
stwj ynostá prossel / a nakonec přes syroky
potok Fizon se přeplawil / přišel až k Brag-
mannom / aby Hyarchy mudrce na stolicy
zlatě sedŕcyho / a maudrosti swetšké včŕcy-
ho mezy tak malem včedlníktw / o přirození
o mrawŕch / o běhu dnuow y hwězd / poslan-
chal wyprawugŕcyho: O drud přes E-
misšské / Babilonské / Kaldejské / Medšské / a
Assyršské / Partšské / Syršské / Fenisšské / Arab-
šské / Palestynšské lidi / nawratiw gse do Ale-

randry šel do země Muřeninské / aby nahee
mudrce a pře znamenité powěsti maudrosti /
a stuol zlaty oddaný Slancy spatřyl / na
běhu pŕsčytém / našel gest muž ten wšludy
čemuby se včyl / a wšdycky prospŕwage aby
wšdycky sameho sebe lepšij byl / wypsal gest
otom welmi dostatečně osmi knihami Filo-
strates :

Kapitola. II.

Dkoč mluwŕm o swetškých lidech /
poněwadž Apostol Pawel nádoba
wywolená / a mŕst národuow / kre-
ryž to swedom gsa tak znameniteho w sobe
hostie / mluwŕwal gť / řka. Zdali žkŕyti hle-
date toho kterij wemně mluwŕ Křystus :
Potom když gť z Damassku wysšel / králow-
stwj Arabšké prossel / přišel do Gerizaléma
aby widel Petra a byl wněho dnuow patnác-
te: Nebo tim tagemstwj / w sedmi dnech / a
w osmi dnech zawřeným / budaucy kazatel
pohanský naučen měl býti.

A opet po letech čtenacti / poyaw Bar-
nabasse a Tyta / rozgŕmal gest s Apostoly
Čtenij Swatě / aby snad bez vřtřu a na-
darmo neběžel a neřázal. Nebo máť yakŕs
obzwoláštnij a skrytu moc žiwě slowo / že do
všij včedlníka z vřt včŕtele promluwenij /
moeňgŕ znij: Protož y Eschym mudřec /
když wypowědŕ gsa / do Řodu města přiš-
šel / a čtla se ona Demostenowa pře wypsa-
ná / kteráž gest proti němu wedl / když se gŕ
wšŕyčmi diwili a chwalili / wzdech / řka: Co
pak když byšste slyšeli samu tu Sselmu / swa
slowa wyprawugŕcy :

Kapitola. III.

Až to mluwŕm / aby něco bylo we-
mně takowého / cožby / nebo mohl o-
demne slyšeti / nebo chtel se naučyti.
Ale aby chtiwost twa a snažnost k včenij / ta-
ke bez nás sama škeze sebe zchwalena byla :
Wřip zchopný y bez včŕtele chwalitebný gť /
ne co gŕy našel / ale čeho hledáš sřetřijme /
Nšel wost a kupřigetŕ formy snadny / ta-
keby řemeslníka a dělŕníka ruce odpocŕwaly /
wšak w mocy wšsecko gest / cožby koliwetž
něho býti mohlo.

A Pawel Apostol pochlubge se že vřn-
Gamalielowých řakonŕ Mozyššowu se

f
3
4
3
2

Przedmowa.

včil y Prorokuom / aby odijn gsa duchow-
nymi strzelami / potom s smelostij včil / ze
odeni boge nasseho neni telesnee / ale mocne
Bohem k zkaže obrad / a mysslenij kazycy / y
wsselika wysost / pozdwiugicy se proti v-
menij Bozjmu / a gijmagijce wsseliky rozum
kuposlussenstwij Kristowu / a hotowi sauce
podmaniti kazdau neposlusnost.

C O Tymoteowi pisse / zeby zdetinstwa
byl w pismich swatych včeny / a napomyna
k snaznemu citani / aby ne zanedbawal mi-
losti / kteraz dana gest genu strze wzlozenij
rukau Kneze: Tytowi prikazuje / aby mezy
ginyimi ctnostmi Biskupa priležijci / kte-
reez gest krtkau rzečij wypsal / vmenij takee
přitom zwolil pisse / prawe / kteryz gsy na-
byl tee kteraz podle vmenij gest wčene rzečij /
aby byl mocen napomynati w naučenij zdra-
wim / a ty kteryz odpjragij / přemocy.

Kapitola. III.

Wata gistie sprostnost toliko sobe
prospjwa / a kterak mnoho zaslau-
zenijm žiwota / wzdelawa Cyrkw
Krystowu / tak mnoho škodij / gestli ze tem
kteryz kazý neodpyrá: Malachyass prorok /
nebez strze Malachyasse Pán tázal se kněžij
na Zákon / tak znamenite přiležij k vřadu kně-
ze / aby tážán gsa odpowjdał z zákona: A
w pártych knihách Mozyssowych čeme:
Taz se Otec sweho / a zwestugeť tobě / star-
šých swých / a powědj tobě: W žalnu také
stém osinnactém: Snadněť wyprawowá-
nij mi byly sprawedlnosti twe / namjstie pu-
towani mého: A kdyz wypisuge muze spra-
wedliwego / k dřewu žiwota kterez gest w rá-
gi Dawid ho přitownawage / mezy ginyimi
ctnostmi toto také přiwedl: W zákoně Páně
wuole geho / a w zákoně geho bude přemy-
šlowati dnem y nocý: Danyel při koncy
pře swateho widenij prawij. Že sprawed-
liwij stkwjti se budau jako hwězdy / a ro-
zumij / (To gest včeny) jakožto hwězdné
Nebe.

Ahle yaf mnohy rozdił mezy sebau ma-
gij sprawedliwij / prostij / a ne včeny / a včeny
sprawedliwij / giny hwězdám / giny Nebi se
připodobňuj. Ač koli podle toho jakož žide
wprawdě psáno magij / oboge o včeny ro-
zuměti by se mohlo: Nebo takto vnij čeme

Kteryz by pak včeny byli / stkwjti se budau
yako blest hwězdného Nebe / a kteryz spra-
wedlnosti včij mnohee / jakož to hwězdy na
wčnosti wěkuow: Proč slowe Pawel 2.
posstol nádoba wolená: Ztoho gistie / nebo
nádoba Zákonu / a pisse swatých byl gest
Armara: Zákonuicy diwij se k včeny Páně /
a diwij se o Petrowi a Janowi / kterak zákon
vměgij pismuom se ne včiwisse: Než což koli
wět při ginych včeny / a wstawicně w zákoně
rozgijmanij puosobij / to gim Duch Swatý
oznamowal: Podle toho jakož gest psáno: 1. 2.
Byli gsau wssycni naučeni od Boha:
Dwanácte let spasytel vyplnil / a w chrámě
sedě / o nesnadnych řečech zákona otázky čině /
wice včil kdyz gest se opatně tázal: Leč
snad ne včeneho Petra / ne včeneho Jana bři
prawijme / kterýchž obadwa řicy mohla.
Ač koli ne dospěli sine řečij / ale ne vmenijm:
Jan prostý rybář ne včeny: A odkud mmed Jan. 1. 2.
le tato řeč: Napočátku bysse slowo / a slowo
bysse v Boha / a Buoh bysse slowo / gestto w
tee řečij se pokládá slowce Řecské / Logos / a
mnoho znamenawa / neb y slowo / y rozum-
nost / y počet / y přičinu / gedne každé wěcy z-
namenawa / strze kteraz to wssěky wěcy
swau bytnost magij: A to wssěko w praw-
dě rozuměti muojeme / o Krystu.

Kapitola. V.

Toh gest včeny Plato nevmiel / to-
ho wynlwný Demostenes nepo-
znal: Než pismo dij. Skazyme mu-
drost mudrcuow / a opatnost opatných za-
wru: Prawa maudrost / kazý sfalessnau
maudrost. Než ačkoli křiže Krystowa kaza-
nij za blaznowstwij se počita / wssak swatý
Pawel maudrost mluwij mezy dořonaiými /
maudrost pak ne tohoto swěta kteraz se kazý
ani o počátku tohoto swěta / ale mluwij Bo-
žij maudrost w tagemstwij skryta / kteraz
gest Buoh zwolil před wěky.

C Božij maudrost Krystus gest: Kry-
stus Božij moc / a Božij maudrost: Tato
maudrost w tagemstwij skryta gest / o kterez
y dewátoho žialnu napis pokládá se / o ta-
gemstwij syna / w kterémž to sau wssycni po-
kladowe mudrosti a vmenij Božjho skryti:
A kteryz w tajnosti skryt byl / zwolen gest
před wěky / zwolen gest pak / a strze figury

Skut. 18. 2.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Jan. 1. 2.

Abdya 1. a

1. Korin. 1. c.

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

1. Korin. 11. b

Przedmowa.

Słowa spasyteli na krzyżi / takowe węzy pried-
pomynage stál / aniž se gest na ktera stranu
hybal : Dierinske gsau węzy tyto / a hricce
kaylyřske podobne / wćiti čehož neznáš. Ano
abych (s popuzenim) powědel / ani toho giste
znati / že ne vmíšš.

Kapitola VII.

Ož tehda snadne gsau Mozyřso-
wy Knihy prawnij / w kterych to o
stworěni sweta / opocátku lidsteho
pokolenij / o rozdelenij země / o smissenij yazy-
kew / a o sstaupenij židuw až do Egipta pji-
sse se : Snadneli gsau knihy druhe / s desyti
ranami / s desyti přikazanimi Božskymi / a
Duchownými : Zda snadne sau knihy Tře-
tí / w kterych to wssedy obzwláště oběti / w
ssedka tēmēr sowa / y raucha Aronowa / a
wsskeren řád Lewitřky / Nebesřych tagem
stwi wuni wydawagi : Čtwerť Knihy /
wssak wsselikeho počtu / a proroctwij Bala-
mowa / a čtyřidceti a dwau přebywanij / a
odpočiwadl napussti skrytē węzy zawiragij
Pátá pak Knihy / druhý zákon gest / a wyz-
namenanij zákona nowého : A tak to což w
prawnij Knihách položeno gest zawirá / že
wssak wssedy węzy nowě z starých sau : Až
dotud Mozyřs / až potud paterij Knihy ge-
ho / kterymž to pěti slowy / Apostol se poch-
lubuge / že by chěl mluwiti w Cřkwi.

Job přiklad trpěliwosti / yakých wěc-
tawných w řeči své nezawirá : negednostay-
ně / ale rozličně powahy řeči / w Knihách
swých vžiwa / s wěřřij strany obyčejem / a
během hádanij Knihy geho zawiragij gse /
wssedka sowa w něm plná gsau rozumuw :
A abych gineho nepřipominal o wšřissenij
těla / tak prorokuge / že gest žádný oněm zge-
wěgij a nebo rozřassněgij nepsal : Wjím
(prawnij) že wykupitel mui žiw gest / a posled-
nijo dne z země wstati mám / a opět oblečen
budu w křiž swau / a wrole swém vžřim Bo-
ha / kterehož to widěti mám / yá tayž / a ocy
mē spatřiti magij / a neginey / slojena gest ta-
to Naděge má w lůnu mēm.

Přistaupim k Geziřsowi synu Nawe
kterýž to figuru Páně / netoliko w Skur-
cých / ale také w gměnu nese / gde přes Jorda
nepřatel kralowstwi podwrać / děli zemli
du wjřezyteli : A strže wssedka města / mě-

stecka / hory / řeky / potoky / y meze : Cřkwe
a nebesteho Geruzalema duchownij kralow-
stwi wypisuge.

W knihách Judykum / koliko Knijat
lidu / koliko figur gest.

Kut Moabitřká wřayasse plnij pro-
roctwi / kterýž prawnij : Wypust Beranka
Pane panugicýho nad zemij / z staly pustiny
k hoře dcerky Syonske.

Samuel strže Eli mrtweho / a strže
zabitij Saulowo / zahlaženij okazuje žako
na stareho / strže Sadocha pak / a také Da-
wida / nowého kněžřwa / a nowého kralow-
stwi swatosti wyswědčuje : Třetij / a čt-
wrtě knihy Kralowstke / kterěž slowau Ma-
lachym / od Ssalomuna až do Getonyasse
a od Jeroboama syna Nabatowa / až do
Ozeasse / kterýž gest zayat do země Asyřske /
Kralowstwi Judske / a kralowstwi wy-
pisugi Izrahelske : Pohledijšli nato co gse
powrchu piřsse sowa prostá sau : Pakli w
tom psanij buděš chřiti spatřiti rozum skry-
tý / malý počet Cřkwe / a proti Cřkwi ka-
cyřske / boge gse wyprawugi.

Dwanacte Prorokaw / wgedny sauc
Knihy wweďem / mnohem gine než co sowa
mluwi wyznamenawagij.

Ožee častokrát gmenuge Ešřaym /
Samařij Jozeffa / Reřabel / a ženu smilnanu
y syny smilřwa / a cyzoložnicy wpořogi mē
žela zawřenau / za dlouhý čas seděti Wdo-
wau / a pod smutným rauchem nawracenij
k sobě manžela očekawagicý.

Johel syn Fatuel / wypisuge zemi dwa-
nactera pokolenij / Hausenkau / Braukem /
Kobylkau / Křý poruřřugicý řkajenau : A
powywracenij lidu prawnijho / wyliti ducha
Swateho naslužebniřky a naslužebnice Bo-
žij / to gest na gmena sto a dwadceti wěřřij-
cých : A wyliti to nawěčeradlu Syonskem
Kterýž to sto a dwadceti / od gednoho až
dopatnacti / pomaličku se množice a wzhůru
powřawagice / patnacti stupniuw počet či-
nij / kterijž to wřaltati se duchownij zawira-
gij.

Amos pastřř / a woráč / a řřromuw Amos III. a
Morřřých yahod owotce řbirage / řřrow-
nmi slowy nemuž wyprawen řřřřřř by-
ti / nebo řřdo dostatečně wyprawij řřřř / a
čřwěru ohawnost / Damastřkau / Gazy /
a řřřř

obser-
vatio
plane
plan
Kraun
liaris.

2

Draci
ma
se
le
no
ta

Job XIX. D.
Job XIX. D.
Job XIX. D.

Job XIX. D.
Job XIX. D.
Job XIX. D.

Przedmowa.

by hodow/ a den slawny přinassy kypotom
tím.

E Paralipomenon Knihy/to gest stareho
zakona vtracenij / tak znamenitě a takowee
powahy gsau/že by kdo poznani pusem bez
nich chcel sobe chlubně připisowati / samby
sobe kypotoměch byl / powssch giste gme-
nach a spogenij slow dotyka se toho/a to gse
připomijná/ což gest w Knihách Králow-
stych po opusštěno/a bezpocet otazky Swa-
teho ctenij otwiragij.

Ezdrás/a Nemias/spomocnik giste
a potestitel od Pána / w gedněch Knihách
spogeni sau/oprawugij chrám/zdi wzde-
lagij města: Wesskeren pak ten zastup/
ktery se nawratil do swe wlasti/a wypsanij
kněžstwa/a Lewitow lidu Izrahelskeho / y
znowa na wjru obraczenych / a powssch
obzwlaste celedech zdi/y wězi/djla rozdušna
giné powrchu/giné wonitřzawiragij.

Widijssli že zmiłosti pusem wytržen sa
wystaupil sem/mjru a obyčey listu/a wssak
sem nenaplnil toho čehož sem chcel: Slyše-
li sine toliko cobychom znati/ čeho žadati mě-
li/abychom y my také mohli řicy: Žiadala
gest duse má/žadati spravedlnostij twych
w každem času: Ale potom to se plnij na nás
což Sokrates powědel/toliko to vmijm že ne
vmijm.

A Dotknú krátce y Noweho Zakona:
Matuus/Marek/Lukas/Jan/počtyřech
stranách swěta gmeno Paně nesaue/ a pra-
wy kúr Cherubinuw/kteryz se wyklada/pl-
nost poznani/powssch teple plnij očí gsau/
gistry prostakugice blyskanij/sem y tam bě-
žice/nohy magi vpřimě/a wzburu se tahnú-
ce/hěbety pernaté/a wssudy letagice/ drží se
pospolně/a wsspolek spogeni sau/a jako ko-
lo w kole se obracugij / a gdau kam ge kóli-
wěk wjtr Swateho Duchu wede.

Pawel Apostol k sedmi obcem puse:
O siná giste k židum od mnohých wpoctu se
neklade: Tymotea učij/y Tyta/a Filemo
na prosy zaslužebniká vbehleho/nebo ořeč
mám zato/že gest lépe mlčeti/nežli strowně
psati.

Sklukowé Apostolsstij / zdá se giste/
žeby holi rozprawku mluwili/a nowe Cyr-
kwe detinskij wyprawowali / než pozna-
meli/ že gest psal Lukas lékař/kterehož gest

chwála wectenij Swatém / porozumíme
geho spolu wssem slowum/ duse nedužiwee
že sau lékařstwij.

A Jakub/Petr/Jan Judas / sedm Ka-
nonyt wydali gsau/tak duchowních jako
strownych/ y krátke spolu y dlaně/krátke
wslowijch/dlaně w rozumijch / že řidky gt
kdoby čta ge/nedostatečného sebe w rozumu
nepoznal.

Knihy Zgwenij Swateho Jána /
tolik magij tagemstwij / kolik slow málo
gsem powědel/a pro důstogenstwij knih ch-
wála wssectna nůžka gest: Wewssch slo-
wijch rozličnij se rozumowě zawiragij.

A Prosím tebe brátře nymileysšij/mezy
témto wěcmi byti žiwu/toto rozgimati/nic
gineho neznati/nic gineho nehledati/ wssak
se gij bude tobě zde na zemi přibytel Nebeske
ho kralowstwij zdati: Ulechcy aby se hor-
ssil napisinijch Swatých/ztoho že prosta a
bez ozdoby sau slowa/kteráž to a nebo znedo-
staktu wykladačuw/a neb také z vmysla wy-
powědjna gsau / aby lid prostý snáže učiti
mohla/a aby w gedně a tež řeči/ginac včeny
sinyssil/ginac ne včeny: Ulegsem tak prostý
a nerozumny/abych zaslibowal žebych to po-
znani měl/a žebych těch wěcy owotce brati
měl nazemi/kterychž to kořenowě w Nebi su-
se vperwnili: Ale oznamugi že toho žadam /
tomu kdo poslauchati a powolen byti chce/
před oči se kladau/nezamistira/ale zatowary-
sse: Tomu kdož prosy dáno bywá/kdo tlu-
če tomu se odwjrá/kdo hledá nalezne: Vě-
me se na zemi těm wěcem/kterychž to by vmě-
nij nám trwalo na Nebi: Proti tobě w ce-
stu poběhnu/rukama tebe obegnu: A abych
nepřihodně/a s nýakau wssetecnostij a chlu-
bau onoho Hermagory powědel / náčež gse
koli tazati budess/snažnost budu mjeti abych
to stebau vměti mohl.

Kapitola VIII:

Miss zde nymileysšijho bratra swe-
ho Eusebia / kteryž gest mi psanij
tweho milost odwogil/ wyprawu
ge poctiwość mrawuw twych / potupu swě-
ta/pewnost přátelstwa/milowanij Kristo-
wo/nebo opatnost a ozdobu wymluwno-
sti twe/také bezného list nám twuy gest ozna-
mil.

Lukas 11:12

*quod ve-
ba, toz
mijte-
ria*

*Lukas. 11:12
Mat. 23: 3*

*Wia Lieb-
lich g
fot dag
Lukas
mijte
mijte
mijte
mijte*

Ex Verbis est proverbium: Avarotus. & Prædmluwa.

est, quod habet quam pro dno habet.
Pospěšij prosym tebe / a prowaz lodij
kterymž gse na Moři přijdežij / radše přetni
než rozvazuy : Ziadny / mage gse odřezati
swěta / nemužet slusně prodawati / což gest
potupil aby neprodal / což koli kupožiti z swě
ho wezmess / zazysť sobě počti : Starodaw
nij přislowij gest / lakoměmu se nedostawa
y toho což má / y toho čehož nemá : Wěřicý
mu wesskeren swět pln bohatstwij gest : Ne
wěrný pak také y haleře potřebuge.

11 Korin. vii

Matf. v. 8

Ex. iii. D.

Tak žiwi budme jako nic nemaguce /
a wssemi wěcmi wladnauce : Žiwnost y ta
ke odew toť sau bohatstwij křesťanst. a : Ma
sli w mocy wěc swau / prodaw gi / pakli ne
máš potup : Ktoť chce wzyti jutni / y plasse
gemu nechay / leč snad domniwássa se / že kdy
by ty vždy neprodlewal / a den odedne nepro
tahowal opatrně / a ponenáhlu chřege swuy
statček prodati : Krystus žeby neměl odka
wad by krmil chudě swě : Wssěkoť gest buh
dal / kdož gest se gemu samemu obětowal : A
posťtolé toliko / lodij a syti opustili / Wdowa
dwa sřarty wwrhla do podkladnice / a nad
bohatstwij Creeza krále chwálj se : Snad
noť potupij wssěckny wěcy / kdož pamatuge
wždycky že má vměti :

Tatoť gest gina předmluwa Swatého Je
ronýma / kterauž psal Dezyderyassowi Biskupu do
mácy mu swému / kterýž geho psaním swým pro
syl / aby paterý knížhy Moýžissowy z židowské řeči
přeložyl do Latinské / y kterakby se chěl k tomu mý
ti / timo listem odpowída gemu a prawij.

Dezyderyasse swého přiyal sem psa
nij kterehož sem žádal / kterýž gest do
ssel gměna s Danyelem žádostiwým
něyaky m přediwným poznáním budaucy :
Kterýž prosy / aby paterý knížhy Moýžis
sowy přelože z židowské ržecy / y wydal ge
nassijm k slyssění :

Nebezpečné gístie dílo / a wtrhačnom
mým k sřetání otewřené / kteržž prawij že
bych yá kupotupě sedmdesáti překladačnom /
nowe wěcy mýsto starých puosobil : A tak
wřipnow jakož to wýna zkusugice. Poně
wadž sem se často oswědčowal / že abych do
sahl dílu od Krysta slybeného / w stanú Bo

žijm offierugi což mohnu / a že bohatstwij ně
koho / cyžy chudobu possť wněno nebywá.
A abych to směl učiniti / snažnost mne O
rygenowa popudila / kterýž to starému wy
dání Theodocyowo přeložení přimysyl / a
wssěko položení knih rozdělil / hwězdan a
neb sřetkau / tim znaměgssij čimž což gest pr
wee vmenšeno bylo / a nebo zbytečné wssěc
kno kazy a porazy / a zwlášť to což sau řečy
Apostolské / a Ewangelistnow pro hlásyli /
w kterýchžto mnoho čteme z starého zákona /
že toho wnassijch knihách nemáme / jako to
ho / z Egipta powolal sem Syna swého : A
že Nazaretský slatiti bude / a vžijť w tohoť
sau bodli : A řečy z žiwota geho potekli wody
žiwě / čehož ani oko widělo / ani vcho slysselo /
ani na sřdce člověka wstaupilo / co gest při
prawil Buh / tēm kdož milugij geho : A
mnoho gineho / což swému pořádku chce.

Protož tajme se gich / kde gest psáno to
to. A poněwadž nebudi macy powědět / z
knih židowských okážime : Prwnij swědec
wij gest w Ozeassowi / Druhý w Izayasso
wi / Třetij w Zacharyassowi / Čřwrtce w
Přislowijch / Páté opet w Izayassowi / ne
bo mnozy toho neznaguce / následugij blu
duw píšem těch / o kterýchž žádné gístoty ne
nij. A básně kteréž se po Hyspanstee zemi hlá
sagij / předkládagij nad píšma hodnowěrná
proč gest takowý blud stal se / nepřiležijť k
mně oznamowati : Židee prawij žeby se to z
opatrně rady stalo / aby Ptholomeus Král
gedineho Boha ctitel / nedeřel odwogeneho
byti Božstwij : A to zwlášť / žeby překlada
či proto učinili / že sau widěli geho náchylně
ho k věcni Platona mudrce.

Protož / kdeskoli Swatě písmo wy
swědčuge nětco o Otcy / y Synu / y Duchu
Swatém / a nebo ginat sau překladači / a ne
bo owssem pominuli / aby Králi dosti učinili
y tajné wěcy wjry ne ohlásyli : A newijm
kdo gest prwnij tak znamenitý / sedmdesát
komor w Alexandry klamem swým zdelal /
w kterýchž to rozdělení gsauce wykladačy /
gednostayně psali / poněwadž Arysteus té
hož Ptholomea pěstau / a ne po dlahem
času Jozefus Kronykář / nicehož otom ne
powěděl / než píšij že sau w gednom domu
Králowském spolkem rozgýmali / ne Proro
kowali.

Ozeas
Zach
Iza.

¶ Předmluva II S: Jeronymowa.

¶ Gineť gest býti Prorokem / ginee překladačem: Neb při Prorockství / duch bndaucý věci předpovídá. Ale dospělost v mení / a bez nedostatku řeč / to čemuž rozum překládá. Leť snad za Proroka počteme Cicerona Senatora Římského / že gest velmi ozdobnou řečí / přeložil knihy Xenofontu mudrce / kterě gest učinil o zřízení domu a domácího hospodářství / a knihy Platóna / kterě gest nazval gineím Pitagory / a knihy Demoscenowy / kterě gest psal / brání ce pře Xenofontowy: A nebo zdali g gineť duch swatý zřídil o gednostayných knihách wysvědčení strze sedmdesáte wykladačůw / gineť strze Apóstoly: aby což oni za mlčeli Apóstole / to psáno býti tčiwě prawili.

¶ Což tehda potupujeme staré: nikoli. Ale posnaznostech lidí prwních w domu Páně / což muojeme pracujeme. Oni gsau wykládali před přístijm Krystowým / a což gsau neznali pochybnými slowy wyprawowali: Ny po vmučení a wzkrjšení geho / netať prorockství jako wěc / kteráž se gž wgistore stala spisujeme / neb gineť ty věci kterě se slyšy / a gineť kterě se widy / wyprawowany býwagy / čemuž lépe porozumijwáme / lépe y wyprawujeme.

¶ Protož poslyšy ty záwistiwý / pozoruyz vtrhacy. Nepotupujit nehanime sedmdesati překladačow: Ale smele nadně wsfeciny Apóstoly wystawugi / strze gegich wsta Krystus m mluwy / ldež to mezy duchow

nými milostmi před Proroky postawené čístám / mezy kterýmiž to owšem posledny místo překladačy drží: Což se záwistij trápiš: co srdce ne věných / proti mně popauyšs: Gestli žeť se zdá žebych lde překládage poblau dil / taz se židuow s dospělými w zákoně / kterž po rozličných městech nalezi se mohau / raddu meg. Což oni magy o Krystu / twěť knihy nemagy. Gineť gest / gestli že gsau potom sami proti sobě / ta swědectwí kterýchž gsau vjiwali Apóstole / zchwálili. A že prawěgsij gsau knihy Latinské než Řecské / Řecské než židowské. Než toto proti záwistiwým.

¶ Gž pak žádám tebe Dezyderyassy nay mileyší / poněwadž gsami tak weliku práci podstupiti kázal / a od prwních knih Mojžšowych počátek učiniti / aby mi modlitbami pomahal / abych mohl tyimž Duchem kterýmiž psány gsau knihy ty / w Latinskú řeč přeložiti:~

¶ Tak se stonáwá Předmluva na Paterky knihy Mojžšowy Swateho Jeronyma w kterě to o mlauwá se Swatý Jeroným / a přičinu klade / proč po přeložení sedmdesati překladačůw Zákona starého / nové přeložení / tehož Zákona bylo potřebij učiniti: Wtom odpowjdage wšem swým nepřátem kterž gemu proto vtrhali / a práci geho jako zbytečnou / a ne potřebnou kladi / syroce potřebu y užitek přeložení tohoto wyprawuge / a oznamuge:~

Christ noch dein Gott anerkennen

Ist bin mir das
von, das du es von

Ich bin mir das
von, das du es von

Ich bin mir das
von, das du es von